

Zápis z jednání Komise RHMP pro udržitelnou energii a klima dne 30. 1. 2020

(Místo konání: Magistrát hlavního města Prahy, Nová radnice, Mariánské nám. 2/2)

Účastníci:

Martin Bursík (předseda Komise), Petr Hlubuček (místopř. Komise), Jiří Knitl (člen Komise), Štěpán Kyjovský (člen Komise), Tomáš Portlík (člen Komise), Jaroslav Mach (člen Komise, zástupce pracovní skupiny Udržitelná doprava), Jan Šurovský (člen Komise, zástupce pracovní skupiny Udržitelná doprava), Tomáš Voříšek (člen Komise, zástupce pracovní skupiny Udržitelná energetika), Vojtěch Vosecký (člen Komise, zástupce pracovní skupiny Cirkulární ekonomika), Marcela Plesníková (členka Komise)

Omluveni:

Kateřina Schön (členka Komise, zástupkyně pracovní skupiny Adaptace na změny klimatu), Petr Hlaváček (místopř. Komise), Adam Scheinherr (místopř. Komise), Tomáš Lapáček (člen Komise), Tomáš Murňák (místopř. Komise), Ivan Jacko (člen Komise, zástupce pracovní skupiny Udržitelná energetika), Jan Chabr (člen Komise),

Hosté: *Lukáš Hataš (Asociace pro elektromobilitu), Michal Andelek (DPP a.s.), Václav Vorlíček (zastupující Petra Hlaváčka), Martina Kaňáková (zastupující Jana Chabra), Tomáš Sehnal (zastupující Tomáše Lapáčka), Tereza Líbová (zastupující Kateřinu Schön), Daniel Vondrouš, Lucie Kocourková, Alena Vondroušová (asistentka Petra Hlubučka), Studenti zastupující Fridays for future.*

Náměstek primátora Petr Hlubuček ocenil dosavadní práci všech pracovních skupin. Zmínil výjezdy členů pracovních skupin a Komise do zahraničních měst, při nichž čerpají odborníci inspiraci v již fungujících přístupech ke klimatické změně a snižování emisí (Miláno a Berlín). Informoval o snaze navázání spolupráce s podnikatelským sektorem v hlavním městě a o pozvání firem ke spolupráci na klimatickém závazku.

Program zasedání:

- 1) Stručná zpráva o průběhu prací na Plánu udržitelné energetiky a klimatu SECAP (Tomáš Voříšek)**
- 2) Informace o návštěvě Berlína na téma klimatická strategie města, návštěvě Škoda Auto, odezva podnikatelské sféry k zapojení se do Klima závazku a Návrh na vytvoření klimatického partnerství Praha – Berlín – Kodaň – Londýn (Petr Hlubuček, Martin Bursík, Alena Vondroušová)**
- 3) Důvody a principy návrhu na ustavení „Společenství Hl. m. Prahy pro obnovitelné zdroje energie“ (Martin Bursík, Tomáš Voříšek)**
- 4) Informace o zaevidování Prahy mezi subjekty s možností čerpání podpory pro rozvoj OZE a energetických úspor z Modernizačního fondu (Martin Bursík, Tomáš Voříšek)**
- 5) Podněty z pracovních skupin k posouzení / rozhodnutí Komise (Tomáš Voříšek, Jaroslav Mach, Vojtěch Vosecký, Tereza Líbová)**
- 6) Shrnutí a návrh na pracovní setkání s Radou HMP (Martin Bursík)**
- 7) Představení iniciativy Fridays for Future a možnosti spolupráce s klima komisí (Richard Janeček a další zástupci FfF)**

Průběh a hlavní výstupy zasedání:

Bod 1. Stručná zpráva o průběhu prací na Plánu udržitelné energetiky a klimatu SECAP

Plán SECAP je momentálně před dokončením analytické fáze. Nad rámec základní metodiky SECAP budou mezi sledované emise zařazeny také emise z letecké a říční dopravy. Předpokládaná míra celkového potřebného snížení emisí v Praze do roku 2030 je zhruba 4 miliony tun CO₂, když celkové emise CO₂ v HMP v roce 2010 byly cca 9 mil. tun/rok.

Bod 2. Informace o návštěvě Berlína na téma klimatická strategie města, návštěvě Škoda Auto, odezva podnikatelské sféry k zapojení se do Klíma závazku a Návrh na vytvoření klimatického partnerství Praha – Berlín – Kodaň – Londýn

Škoda Auto plánuje do roku 2030 přeskupit výrobu a zaměřit se na produkci elektromobilů. Podíl vyráběných elektromobilů zvýší až na 1/3.

Při návštěvě Berlína nabídl náměstek primátora Hlubuček městu klimatické partnerství. Po Berlínu bude nabídnuto klima partnerství i Londýnu a Kodani. Podstatou klimatického partnerství bude zejména spolupráce na expertní úrovni a výměna zkušeností při zavádění opatření ke snižování emisí skleníkových plynů a přizpůsobení se změnám klimatu.

Komise na konci roku 2019 zahájila jednání s vybranými firmami se sídlem v hlavním městě a vyzvala je ke spolupráci na implementaci opatření ke klimatickému závazku. V současnosti probíhají jednání s některými z oslovených.

Bod 3. Důvody a principy návrhu na ustavení „Společenství Hl. m. Prahy pro obnovitelné zdroje energie“

Občané jsou v tradičním modelu obchodování s elektřinou pouze pasivními odběrateli. Systém energetických komunit jim umožňuje společně vyrábět a sdílet elektřinu z obnovitelných zdrojů energie. Praha je jedním z prvních, kdo takovou komunitu ještě v předstihu před transpozicí z nové evropské legislativy (Směrnice o vnitřním trhu s elektřinou a Směrnice o podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů) hodlá ustavit. Základem bude instalace obnovitelných zdrojů energie (především FVE) na budovách ve svém vlastnictví a následné rozšíření na soukromý i podnikatelský sektor.

Bod 4. Informace o zaevidování Prahy mezi subjekty s možností čerpání podpory pro rozvoj OZE a energetických úspor z Modernizačního fondu

Novela směrnice obchodování s emisními povolenkami zřizuje Modernizační fond. MŽP provádí mapování potřeb jak opatření, tak potřebné investiční podpory u aktérů (stakeholderů), kteří budou oprávněni z Modernizačního fondu čerpat. Praha byla po intervenci Komise pro udržitelnou energii a klima přidána na seznam oprávněných subjektů. Praha by mohla žádat o podporu např. na tyto záměry: fotovoltaika na budovách v majetku HMP, přechod na nízkouhlíkové teplárenství, modernizace fondu budov, elektrifikace vozového parku autobusů DPP, plynofikace vozů Pražských služeb, využití potenciálu odpadového hospodářství pro výrobu zelené energie apod.

Bod 5. Výstupy a podněty z jednotlivých pracovních skupin

A) Pracovní skupina pro udržitelnou energetiku

Doporučení vyplývající z činnosti pracovní skupiny:

- Připravit plnou žádost o podporu z programu ELENA (Evropská investiční banka) na financování projektové přípravy renovace městských budov s cílem snížení konečné spotřeby.
- Připravit věcné vymezení role kanceláře (odboru) energetického manažera hl. m. Prahy s odpovídajícími kompetencemi pro zavedení energetického managementu a vyhledávání energeticky úsporných opatření na městském majetku.
- Navržení organizačního řešení / zajištění založení a provozu jednotného kontaktního místa, jež pomůže při přípravě projektů energetických úspor např. vlastníkům bytových domů.
- Z důvodu problematického prosazení nových obchodních podmínek v rámci centralizovaného nákupu el. energie pro roky 2021 a další, které by umožňovaly preferovat výrobu elektřiny z OZE, navrhnout alternativní způsob podpory rozvoje výroby elektřiny z OZE na území Prahy.
- Vyhотовit studii proveditelnosti možného využití nízkoteplotního tepla produkovaného ÚČOV pro zásobování teplem i chladem budoucí zástavby v lokalitě Bubny-Zátory a vyvedení tepla do metropolitní sítě zásobování teplem.
- Vyhотовit studii proveditelnosti pilotní energetické komunity v lokalitě sídliště Homolka s cílem navrhnout takové pojetí jeho modernizace, aby naplňovalo klimatické cíle HMP.
- Vyhodnotit pilotní projekt využití metody EPC na objektech města (zajišťovaný OICT) a připravit projekty další, se zohledněním dosavadních zkušeností.
- Připravit strategii zajištění potřebných zdrojů financování strategie dekarbonizace po roce 2020 (a to jak v rámci rozpočtu HMP, tak i externích zdrojů – např. MF)
- Rozpracovat vize budoucí role města v teplárenství.
- Rozšířit pracovní skupiny o zástupce státu (MPO, MŽP, ERU)

Návrh usnesení / Podnět PS Udržitelná energetika:

1) Návrh na rozšíření pracovní skupiny Udržitelná energetika o tyto členy:

- *Vladimír Sochor, ředitel odboru energetických úspor MPO*
- *Pavel Zámyslický, ředitel odboru ochrany klimatu MŽP*
- *Martina Krčová, členka Rady ERU*
- *Michal Čoupek, ředitel pro strategické investice Pražské služby*

Hlasováním všech přítomných 10-ti členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen**.

Návrh usnesení / Podnět PS Udržitelná energetika:

2) Komise pověřuje OCP k přípravě podkladových materiálů pro:

1. *Vyhotovení studie řešící možné ustavení energetické komunity / energetického společenství HMP s cílem akcelarovat opatření snižující uhlíkovou stopu města;*

koncepční část bude doplněna o praktický příklad – možnost vytvoření pilotní energetické komunity sídliště Homolka.

2. *Vypracování návrhového znění žádosti o podporu ELENA na přípravu projektů renovace městských budov a rezidenčních budov a zahájení komunikace s EIB.*
3. *Návrh optimálního způsobu personálního a finančního zabezpečení přípravy a implementace podpory z programu ELENA.*
4. *Vyhotovení studie možnosti využití nízkopotenciálního tepla z ÚČOV Prahy pro vytápění a chlazení lokality Bubny-Zátory a současné dodávky tepla do metropolitní sítě zásobování teplem.*

Hlasováním všech přítomných 10-ti členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen**.

B) Pracovní skupina pro udržitelnou mobilitu

- Představení činnosti skupiny zahájil Michal Andelek prezentující novou strategii DPP - „Konceptce využití alternativních paliv v podmínkách DPP“ a záměry v rámci DPP:
 - DPP plánuje do 2030 kompletní obměnu vozového parku. Všechny nové vozy budou vybaveny klimatizací a topením. Druhy vozidel (vždy 1/3): elektrická, hybridní a naftová.
 - DPP předpokládá splnění záměru, navíc s určitou rezervou.
- Dále se PS zaměřuje i na individuální dopravu a zajištění infrastruktury pro elektromobilitu.

Návrh usnesení Komise / Podnět PS udržitelná mobilita:

1) Komise souhlasí s předloženou Konceptcí využití alternativních paliv v podmínkách DPP, doporučuje její předložení k projednání v Radě hl. m. Prahy a žádá Radu hl. m. Prahy o zohlednění finančních nároků na její realizaci.

Hlasováním všech přítomných 10-ti členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen s dodatkem: *Současně dbát na původ elektřiny a preference energie z čistých zdrojů.***

C) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku

- Předseda pracovní skupiny představil průběh činnosti a navrhl již několik doporučení pro Radu hl. m. Prahy a pro Komisi.

Návrh usnesení Komise/ Podnět PS cirkulární ekonomika

1) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku se shodla na důležitosti maximálního využití odpadů v Praze. Z hlediska složení směsného komunálního odpadu je klíčem prevence, důsledná separace a následná materiálová recyklace organického odpadu. Proto PS pro CE doporučuje Komisi a Radě hl. m. Prahy:

1. *Rozšíření pilotního projektu, a tudíž i plné hrazení z rozpočtu hl. m. Prahy na svoz organických odpadů ze školních jídelen v roce 2021.*
2. *Zahájit přípravu VŘ na svoz a recyklaci kuchyňského odpadu od obyvatel v rozšířeném rozsahu (cca 1/4 - 1/3 území města), při požadování účinné recyklace a snižování emisí skleníkových plynů (výroba biometanu a digestátu aplikovatelného na půdu).*
3. *Rozšíření již zahájeného pilotního projektu na svoz kuchyňského odpadu od obyvatel o doplňkové služby (např. dotazníkové šetření, košíčky či pytlíky na třídění*

v domácnostech), které umožní účinnější zapojení do projektu ze strany obyvatel a stejně tak i lepší pochopení jejich názorů a chování ze strany řešitele pilotního projektu.

4. Pokračovat v přípravě projektu kompostárny Horní Lada na území MČ Praha 14 za účelem dalšího využití bioodpadu rostlinného původu.

Hlasováním všech přítomných 10-ti členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen**.

Návrh usnesení Komise/ Podnět PS cirkulární ekonomika:

2) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku se většinou shodla, že Rada hl. m. Prahy by měla vyjádřit podporu zálohování nápojových PET lahví a plechovek z důvodů environmetálních přínosů zálohování v podobě:

1. omezení volně pohozeného odpadu,
2. podpory přímé recyklace v porovnání se dnešním skládkováním, či energetickým využitím PET a plechovek, které skončí ve směsném komunálním odpadu
3. a zejména kvůli snížené uhlíkové stopě, kterou zálohy mohou v porovnání se stávajícím systémem dosáhnout.

PS pro CE je si zároveň vědoma, že v případě zálohování by mohlo dojít k ekonomickým ztrátám na prodeji vytríděných komodit PET lahví, a tudíž snížení návratnosti investice PS a.s. do dotřídovací linky na plastové odpady, ale bere na vědomí, že v tomto případě je environmentální stránka problematiky důležitější. Tento problém musí překonat prevence vzniku odpadu a zvyšování příspěvku od AOS EKOKOM za množství plastových a jiných obalů uvedené na trh.

3) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku doporučuje, aby Rada hl.m. Prahy vyzvala PSAS bezodkladně zahájit přípravu výstavby dotřídovací linky na plastové odpady. PSAS ukončí výběrové řízení, vybere nejvhodnějšího kandidáta a zahájí výstavbu dotřídovací linky dle výsledků VZ.

Hlasováním všech přítomných 10-ti členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen**.

Návrh usnesení Komise / Podnět PS cirkulární ekonomika

4) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku doporučuje HMP zpracovat úplnou strategii pro předcházení vzniku odpadu, znovuvyužití a recyklaci odpadu a pro přechod HMP na tzv. cirkulární ekonomiku (Strategie pro cirkulární Prahu), jejíž zpracování by mělo probíhat participativní metodou, v přímé koordinaci s přípravou aktualizace Plánu odpadového hospodářství. Strategický rámec bude společný pro MHMP, městem zřizované organizace a akciové společnosti vlastněné nebo spoluvlastněné městem.

5) Pracovní skupina pro cirkulární ekonomiku doporučuje MHMP upravit pravidla pro zadávání veřejných zakázek tak, aby v rámci legislativních možností obsahovala podpůrné nástroje pro posílení cirkulární ekonomiky města.

Hlasováním všech 9-ti přítomných členů Komise byl návrh jednomyslně **schválen**.

D) Pracovní skupina pro adaptace na změny klimatu

- Probíhá zpracování dalšího Implementačního plánu Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu pro roky 2020–2024 se seznamem konkrétních opatření a již probíhajících projektů.
- PS sepsala soubor bariér prosazování adaptačních opatření v hl. m. Praze a návrhů řešení.
- Byl stanoven soubor indikátorů pro zjištění míry adaptace města, potažmo funkčnosti jednotlivých opatření a úspěšnosti pilotních projektů, pro možnost nastavení jednotného indexování (např. index tzv. modrozelené infrastruktury).
- Byl vznesen návrh na „klimaticky“ odpovědné zadávání veřejných zakázek v hl. m. Praze a příspěvkových organizacích HMP, akciových společnostech a městských částech.

Bod 6. Shrnutí a návrh na pracovní setkání s Radou HMP

Předseda komise představil začínající práce na formulování strategie dekarbonizace Prahy – materiálu, který bude obsahovat konkrétní inovativní opatření a přístupy při snižování emisí do roku 2030.

- V rámci plánu bude zpracována i uhlíková bilance jednotlivých opatření a kvantifikace cílů.
- Cílem je spuštění registru akcí, které se v Praze v této oblasti realizují a spočítat uspořené tuny CO₂.
- Součástí je zapojení klimaticky odpovědných společností a firem.
- V závěrech dokumentu by měla být doporučení i pro jednotlivé občany, jak mohou přispět ke snižování emisí.

Nad tématy a výstupy by mohlo proběhnout neformální pracovní jednání s Radou hl. m. Prahy.

Bod 7. Představení iniciativy Fridays for Future a možnosti spolupráce s klima komisí (Richard Janeček a další zástupci FfF)

Zasedání Komise bylo přítomno sedm zástupců studentské iniciativy Fridays for Future. Vyjádřili překvapení nad koncepčností přístupu Komise k řešení problému. Kriticky hodnotili pouze skutečnost, že veřejnost o tak podnětných jednáních dosud není informována a nabídli Komisi spolupráci – šíření jak mediálně, tak prezentacemi ve školách.

Náměstek Petr Hlubuček vysvětlil, že práce Komise je velmi komplexní a trvá teprve krátce a přijal nabízenou spolupráci.

Příští termín jednání Komise bude koordinován se sekretariáty členů komise a bude rozeslán s pozvánkou emailem.

Zapsali: Lucie Kocourková a Daniel Vondrouš

Ověřil: Martin Bursík